

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	8898 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8898
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іванюк Ігор Вікторович, Швець Марина Василівна, Бойко Аліка Вадимівна, Шукель Ігор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.10.2024 р. – 31.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/81890>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82657>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП «Лісове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» відповідає Критеріям акредитації. Цілі ОП відповідають стратегії ЗВО, є чіткі та професійно-орієнтовані, враховують позиції стейкхолдерів. Форми навчання та викладання є студентоцентрировані, відповідають заявленим цілям, а матеріальні та людські ресурси є достатні для їх виконання. ОП проходить процедуру акредитації повторно. Процедура вступу до ЗВО є зрозуміла, враховує особливості ОП. Структура і зміст ОП є логічні та послідовні, відповідають Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти. Освітні компоненти ОП відповідають предметній області спеціальності та відображають тенденції галузі та ринку праці. Навчання проходить відповідно до Положення про організацію освітнього процесу. ЕГ встановлено факт залучення стейкхолдерів до оновлення ОП. Вибірковість дисциплін забезпечує здобувачам індивідуальну освітню траєкторію. Розклад занять та контрольних заходів оприлюднено. На заняттях відбувається вивчення засад охорони, збереження та відтворення лісу: організації господарства, вирощування, створення та вирощування лісових культур, догляд за лісом і його експлуатацію, побічного, природоохоронного та рекреаційного користування і мисливствознавства з врахуванням аспекту Карпат та адаптації лісового господарства до кліматичних змін у гірських лісах. Студенти залучаються до виконання науково-дослідної тематики випускової кафедри, беруть участь у науково-практичних конференціях. ЗВО надано роз'яснення щодо контрольних заходів і оцінювання здобувачів. Проводиться опитування студентів шляхом таємного анкетування. Атестація проводиться у формі публічного захисту бакалаврської роботи. У ЗВО культивують культуру академічної доброчесності. Забезпечення якості освіти ЗВО проводиться згідно Статуту, Стратегії та перспективних напрямків розвитку наукових, освітніх та інноваційних діяльностей. Підбір НПП здійснюється відповідно до цілей ОП, а їх професійна кваліфікація відповідає цілям і ПРН. Підвищення кваліфікації НПП здійснюється відповідно до Положення. Стимулювання майстерності НПП та наукової активності проводиться відповідно до колективного договору і Положення про преміювання. ЗВО має достатній рівень матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення. Внутрішнє забезпечення якості освіти відбувається відповідно до загально-університетської політики та контролюється адміністрацією ЗВО і студентським самоврядуванням. ЕГ відмічене прагнення ЗВО до відкритості та прозорості. Нормативні документи з регулювання освітнього процесу, визначення прав і обов'язків його учасників наявні та є доступні. ЗВО має власну інфраструктуру освітнього середовища безпечну для життя та здоров'я НПП і здобувачів. До інформаційних ресурсів доступ для НПП і здобувачів є необмеженим. Дистанційне навчання базується на власних розробках. ОП відповідає критеріям акредитації, а встановлені її слабкі сторони не применшують значення та не впливають на якість її реалізації.

Недоліки

1. Потреба у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. 2. Зустрічі із студентами засвідчують низьку зацікавленість щодо питань виконання науково-дослідної роботи. У фокус-групах зі студентами встановлена невисока зацікавленість до міжнародної академічної мобільності, що пов'язано війною з росією, обмеженостями, що викликані нею та неможливістю належної взаємодії з стейкхолдерами. 3. Невисока обізнаність студентів та представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки. 4. Зазначений вільний вибір тематики курсових робіт студентами не є коректним, бо в курсових роботах тематика визначена дисципліною, а змінюється лише підприємство (було встановлено під час зустрічі фокус групи). Зважаючи на те, що вони представлені одним лісокультурним районом, тому дане твердження є некоректним і обмежує вільний вибір. 5. За результатами інтерв'ювання здобувачів встановлено недостатній рівень пізнання академічної доброчесності. 6. Доцент Мигаль А.В. викладає більше ніж 4 освітні компоненти, що обумовлено передчасним переходом в засвіти доцента Гербута Ф.Ф. 7. У процесі проведення зустрічей із фокус-групами і оцінки наповнення навчальних курсів експертами відмічено, що методичне забезпечення деяких навчальних дисциплін не оновлювалась в останні роки (датовані 2020-2021 роками), до прикладу такі як: ОК Недеєвські ресурси лісу, ОК Лісова ентомологія, ОК Лісовпорядкування, ОК лісова селекція, ОК лісова фітопатологія, ОК безпека життєдіяльності, ОК інформатика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>). При перегляді робочих програм у списку рекомендованих допоміжних літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на застарілу та російську літературу (ОК "Фізіологія рослин", ОК "Економіка лісового господарства", ОК "Механізація лісових робіт"). 8. Відсутня для учасників освітнього процесу скринька довіри он-лайн, яка прискорює процес доведення інформації до адміністрації. 9. ЕГ не було встановлено співпраці та взаємодії між студентською радою географічного факультету та студентами ОП «Лісове господарство», що свідчить про відсутність спілкування між студентами та студентською радою та вказує про розрив між представницьким органом і його аудиторією. Це негативно впливає як на ефективність ради, так і на якість студентського життя загалом. 10. За результатами інтерв'ювання здобувачів встановлено недостатній рівень пізнання академічної доброчесності.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує ЗВО до адаптації ОП Лісове господарство під час її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. та: - встановити форми здобуття освіти за ОП інституційну (очна, заочна) та дуальну - створити міждисциплінарний освітній напрям на ОП в межах міждисциплінарних предметних областей галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», що створює можливість вибору спеціальності у галузі після проходження 60-120 кредитів ЕКТС - забезпечити самостійне формування здобувачами ВО освітньої траєкторії шляхом регулювання тривалості навчання студентами-контрактниками можливості проходження 4-річної бакалаврської програми або поєднання навчання з роботою та завершити навчання за 3-6 років шляхом щорічного

засвоєння від 30 до 80 кредитів ЕКТС - забезпечити можливість змінювати через рік навчання спеціальність у разі потреби - створити можливість одночасного навчання за кількома ОП, а також у декількох ЗВО за умови здобуття тільки однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем за кошти державного бюджету - встановити не менше 10 годин аудиторного заняття для одного кредиту ЕКТС з 30 годин - встановити обсяг вибіркових компонентів до 50%, але не менше 25% навчального плану 2. По закінченню війни вдосконалити роботу НПП в напрямку залучення студентів до НДР та до міжнародної академічної мобільності. 3. З початку зимового семестру 2024-2005 н.р. активізувати популяризацію діяльності наукових гуртків через соціальні мережі. 4. На початок зимового семестру 2024-2005 н.р. внести правки щодо індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів щодо вільного вибору тематики курсових робіт, добавивши інші лісокультурні райони України. 5. До початку 2025-2026 н.р. до ОК «Вступ до спеціальності» ввести тему «Дотримання академічної доброчесності у ЗВО». 6. На 2025-2026 н.р. доцента Мигаль А.В. навантажити не більше 4 освітніх компонентів. 7. При вдосконаленні робочих програм на 2025-2006 н.р. посилення на наукові праці провідних українських вчених російською мовою (академіка Погребняка П., С Туниці Ю.Ю., професорів Воробьова Д.П., Остапенко Б.Ф., Шевченка С.В., Цилюрика А.В. Ткача В.П., Мешкова В. Л. тощо) та закордонних (Грин Н., Дажо Р. Одум Ю., Реймерс Н. Ф. тощо) наводити в англійській транскрипції. 8. До початку 2025-2026 н.р. переглянути методвказівки навчальних дисциплін, в т.ч. вибіркових, датовані 2020-2021 рр. 9. До початку 2025-2026 н.р. для учасників освітнього процесу адаптувати скриньку довіри у формі он-лайн. 10. ЕГ рекомендує НПП сприяти громадській активності здобувачів ОП, шляхом розвитку каналів комунікації, залучення студентів до обговорення та прийняття рішень в студентському самоуправлінні. 11. До початку 2025-2026 н.р. ввести до ОК «Вступ до спеціальності» тему: «Дотримання академічної доброчесності у ЗВО». 12. Спростити процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному доступному місці та зазначаючи які з них будуть реалізовані.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма 205 «Лісове господарство» дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 1342 від 05.12.201 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>). Спеціальність 205 Лісове господарство засновано у 2007 році. Кафедра лісівництва географічного факультету є базовою випускною кафедрою та здійснює підготовку фахівців “Бакалавр” за спеціальністю 205 “Лісове господарство”.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Освітні компоненти ОП повністю відображають Стандарт вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>), враховують досвід подібних закладів вищої освіти, регіональний контекст та побажання стейкхолдерів. Відповідно до стандарту при розробці ОП «Лісове господарство» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79498>) враховувано положення щодо цілей навчання, об'єктів вивчення та діяльності, дотримано рекомендований обсяг кредитів ЕКТС - 240 кредитів, в тому числі, 180 кредитів зорієнтовано для вивчення обов'язкових компонент, а 60 кредитів для вивчення вибіркових компонент. Виділено види практик: навчальна, виробнича та переддипломна практика (18 кредитів ЕКТС). На виконання і захисту кваліфікаційної роботи бакалавра виділено 7,5 кредитів ЕКТС. Дотримано положення стандарту щодо компетентностей та змісту підготовки здобувачів, що сформульовано у термінах результатів навчання. В ОП враховано загальні компетентності (ЗК: 1-13), фахові компетентності (ФК: 1-12) та програмні результати навчання (ПРН: 1-16). Всі компетентності та програмні результати навчання, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю, забезпечуються освітніми компонентами ОП, що відображено у матриці відповідності програмних

компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ в процесі спілкування з гарантом, укладачами програми, авторами відомостей самооцінювання, НПП випускової кафедри, здобувачами та роботодавцями встановлено, що ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79498>) має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662). Вона передбачає функціонування ефективної системи випереджальної підготовки спеціалістів світового рівня, єдність наукової, навчальної та інноваційної діяльності. Місія ДВНЗ «УжНУ» визначається низкою концептуальних положень інноваційної складової освітньої діяльності університету, використання ідей і принципів нових наукомістких освітніх технологій, що забезпечує значне підвищення ефективності і якості навчання студентів. Стратегія ДВНЗ «УжНУ» реалізується через твердження особистісно-орієнтованої парадигми на основі єдиного підходу, що передбачає оволодіння студентами спеціальності 205 Лісове господарство загальних і фахових компетентностей, які дають змогу студентам у перспективі реалізувати себе у професійній діяльності. Відповідно до Стратегії ЗВО місія ОП «Лісове господарство» полягає в підготовці висококваліфікованих фахівців лісового господарства, що здатні розв'язувати складні задачі та проблеми лісового і мисливського господарства.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета і програмні результати навчання ОП «Лісове господарство» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79498>) визначені з урахуванням досягнень науки, сучасної парадигми гірського лісознавства і лісівництва та відображають тенденції розвитку спеціальності. ОП акцентовано на вихованні фахівців спроможних на реалізацію природоохоронних принципів та особливостей ведення гірського лісового господарства, усвідомлюючи стабілізуючу роль лісових екосистем та пріоритетність лісового сектору в соціально-економічному розвитку Закарпатської області та регіону в цілому. Мета ОП передбачає підготовку фахівців, здатних оцінювати ліси в ресурсному та екологічному аспектах, раціонально їх використовувати, застосовуючи природоошадливі способи заготівлі та відтворення і сприяти впровадженню інноваційних технологій у лісгосподарське виробництво. Це спрямування ОП «Лісове господарство» досягається програмними результатами навчання, що передбачені стандартом вищої освіти (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>): ПРН 4-6, ПРН-8, ПРН 10-12, ПРН-15 та додатково впровадженими ПРН-18, ПРН-20.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП та ПРН (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79498>) визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Відмічено, що Закарпатська область входить до п'ятірки областей України за площею лісів, та має перше місце за лісистістю і запасами деревини. Щорічні потреби галузі фахівців з вищою освітою становлять 60-80 осіб. ДВНЗ «УжНУ» є єдиним ЗВО в Закарпатській області, який забезпечує підготовку бакалаврів-лісівників. Ведення лісового господарства в Закарпатті повинно передбачати не лише лісосировинну сторону, а і природоохоронну та курортно-санаторну галузі. Цей регіональний контекст враховано при формулюванні мети та ПРН за ОП, що забезпечується дисциплінами циклу професійної підготовки. В області функціонує КБЗ, три НПП, у структурі яких є підрозділи лісгосподарського спрямування. Тому, фахівців лісового та мисливського господарства потребують не лише лісгосподарські філії, а й природоохоронні установи, що враховано при розробці структури ОП. Зокрема, в ОП впроваджено наступні обов'язкові компоненти: ОК 5 «Основи екології та охорона природи», ОК 15. «Вступ до спеціальності», ОК 17. «Біологія мисливських птахів та звірів», ОК 24. «Лісові культури», ОК 29. «Основи мисливствознавства», ОК 31 «Недеревинні ресурси лісу», ОК 32. Деревинознавство з основами лісового товарознавства», ОК 33. «Природно-заповідна справа», ОК 37. «Виробнича практика з технології лісгосподарського виробництва», підготовлено дисципліни вибіркового компонента: «Заповідне лісознавство з основами лісівництва», «Рекреаційне лісівництво», «Дендрофлора Карпат» та інші (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74119>). В процесі формування мети та програмних результатів навчання враховано досвід існуючих програм зі спеціальності 205 Лісове господарство ряду університетів України, зокрема: НЛТУ України (<https://nltu.edu.ua/index.php/vstupnyku/spetsialnosti/205-lisove-hospodarstvo>), НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/1067/10>), ПНУ імені Василя Стефаника (<https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/205-lisove-hospodarstvo/>). Вивчення і аналіз цих програм показав, що ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складається з основних напрямків: вирощування садивного матеріалу, відтворення лісових насаджень, догляду, формування, охорони й захисту лісових насаджень, їх інвентаризація, лісовпорядкування, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, організації та ведення лісового, в тому числі природо-заповідного, рекреаційного та

мисливського господарства, впровадження інноваційних технологій у професійну з врахуванням регіонального аспекту Карпат при адаптації лісового господарства до кліматичних змін у гірських лісах. Мета і програмні результати навчання освітніх програм «Лісове господарство» згаданих університетів співпадають з метою та результатами, які закладені в ОП «Лісове господарство» ДВНЗ «УжНУ».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Лісове господарство» має чітко сформовані цілі, що відповідають місії ДВНЗ «УжНУ», «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.», враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти. ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство», що забезпечує можливість досягнення програмних результатів навчання. У ЗВО запроваджено механізм систематичного оновлення ОП з урахуванням потреб усіх стейкхолдерів. ОП 205 «Лісове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складається з основних напрямків: вирощування садивного матеріалу, відтворення лісових насаджень, догляду, формування, охорони й захисту лісових насаджень, їх інвентаризація, лісовпорядкування, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, організації та ведення лісового, в тому числі природо-заповідного, рекреаційного та мисливського господарства, впровадження інноваційних технологій у професійну з врахуванням регіонального аспекту Карпат при адаптації лісового господарства до кліматичних змін у гірських лісах.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 1 в ОП «Лісове господарство» не виявлено.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує продовжувати роботу при вдосконаленні ОП «Лісове господарство» і на далі враховуючи тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» і вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 1342 від 05.12.2018 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>). Обсяг ОК, що формують нормативні (Цикл загальної підготовки в т.ч. Обов'язкові компоненти та Цикл професійної підготовки в т.ч. Обов'язкові компоненти) фахові компетентності та ПРН становить 180 кредитів ЄКТС (75,0%), в тому числі для розробки кваліфікаційної роботи бакалавра та підсумкової атестації - 7,5 кредити ЄКТС (3,1%), та обсяг вибіркового компонентів – 60 кредитів ЄКТС (25,0%). У межах нормативних компонентів 57,5 кредитів ЄКТС (23,96%) виділено для ОК циклу загальної підготовки. На цикл професійної підготовки виділено 122,5 кредитів ЄКТС (51,04%), з них 10,5 кредити (4,38%) на навчальні практики, 4,5 кредитів (1,86 %) на виробничу та 3,0 кредитів (1,25 %) на переддипломну практику. ЕГ встановлено при аналізі ОП та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти відповідність ОП та окремих ОК вимогам чинного законодавства (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587> , навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/81369> , індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846>, робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22339>, теми кваліфікаційних робіт <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49639>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. У ОП загалом та у робочих програмах дисциплін детально висвітлено структурно-логічну схему та міждисциплінарні зв'язки. Програмні компетентності та ПРН відповідають компонентам і цілям ОП, що також відображено у змістових модулях робочої програми. ОК з акредитованої ОП формують логічну і взаємопов'язану систему. В ОП освітні компоненти, що формують обов'язкові компетентності та програмні результати навчання об'єднані у цикл Загальної та Цикл професійної підготовки. ОП містить розділи обов'язкових та вибіркових компетентностей. Практична підготовка передбачає три види практик (навчальну, виробничу та переддипломну), підсумкова атестація проводиться за результатами розробки бакалаврської кваліфікаційної роботи. Структурно-логічна схема ОП детально демонструє розподіл освітніх компонентів за роками та семестрами навчання. В основному всі ОК логічно пов'язані (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79191>, індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846>, робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22339>, теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49639>). Аналіз “Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП” (ОП від 07.03.2024 р., табл. 4, с. 14) свідчить, що обов'язкові ОК формують загальні та фахові компетентності, що поділені відповідно до специфіки ОК. Аналіз табл. 5 “ Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП ” (ОП від 07.03.2024 р., табл. 5, с. 15) демонструє, що ОК, що включені до ОП спрямовані на досягнення ПРН і охоплені змістом програми. Розробка кваліфікаційної бакалаврської роботи виконує завдання з перевірки рівня сформованості освітніх компетентностей здобувача. Визначені експертною групою висновки підтверджують інформацією, отриману під час зустрічей зі стейкхолдерами ОП. Стейкхолдерами позитивно оцінена структура ОП і відмічена відповідності її визначеним цілям та ПРН. Проте Структурно-логічна схема ОП (с. 12) містить утруднене для розуміння переплетення зв'язків.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Лісове господарство» та її ОК підтвердив, що вони відповідають першому (бакалаврському) рівню вищої освіти згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 1342 від 05.12.2018 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>). Зміст ОП орієнтовано на підготовку кваліфікованих фахівців на рівні бакалавра, з інноваційним мисленням, які здатні застосовувати набуті компетентності та динамічне поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності до автономної діяльності та відповідальності при вирішенні завдань та проблемних питань лісового та мисливського господарства при охороні, збереженні та відтворенні лісу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587>). Об'єктами вивчення та професійної діяльності згідно ОП є лісостани, нормативна база лісового господарства, підприємства лісового, мисливського та природоохоронного господарства, ринок лісової продукції, сертифікація лісів, первинна переробка сировини, в тому числі деревини. Зокрема, ОК 15-39 безпосередньо орієнтовані на об'єкти вивчення та майбутню професійну діяльність здобувачів, а ОК 1-14 спрямовані на формування загальних компетентностей, які дозволяють організувати та здійснювати управління лісовими ресурсами. Серед переліку освітніх компонентів циклу загальної підготовки є дисципліни соціального та гуманітарного спрямування (ОК 7 Історія та культура України, ОК 11 Українська мова за професійним спрямуванням, ОК 12 Філософія), вивчення сучасних технологій (ОК 13 Іноземна мова) тощо. В ОП відсутні ПРН, які забезпечуються лише за рахунок освітніх компонентів вільного вибору здобувача.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача шляхом вільного вибору 25% (60 кредитів) навчальних дисциплін. Цей вибір регламентуються положеннями: (Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> , Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131> , Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін -

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>) де описано порядок вільного вибору навчальних дисциплін студентами. На сайті ДВНЗ «УжНУ» подано інформацію щодо процедури вибору навчальних дисциплін та каталог ВК з анотаціями за ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74119>). Частка вибіркового компонента становить 60 кредитів ЄКТС (25,0%), що відповідає Закону України “Про вищу освіту” (Про вищу освіту | від 01.07.2014 № 1556-VII). ЕГ підтверджено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом складання індивідуального графіку (Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани). Вибір ОК розширює можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. В процесі зустрічей у фокус-групі ЕГ встановила, що за ОП проводиться постійно робота з розширення вибіркового (Відеозустрічі 29.10.2024).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка студентів за ОП регулюється Положенням про організацію та проведення практики у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>). Практична підготовка здобувачів відбувається шляхом вивчення практичних занять, семінарських занять, навчальних екскурсій, підготовці курсових проектів з Лісових культур та Деревинознавства за основами лісового товарознавства і навчальних практик за дисципліною. У відповідності до ОП передбачено проведення навчальних практик в другому семестрі з Ботаніки та Ґрунтознавства (3 кредити), в четвертому семестрі (4,5 кредити) з Дендрології та Геодезії, в шостому семестрі з Лісової таксації та Лісових культур (3 кредити), виробничої практики у сьомому семестрі з Технології лісгосподарського виробництва (4,5 кредити) та переддипломної практики у восьмому семестрі (3 кредити), які забезпечують практичну підготовку обсягом 18 кредитів ЄКТС (навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79191>). Під час зустрічей з гарантом, НПП, роботодавцями та допоміжних підрозділів ЕГ підтверджено, що практика у відбувається згідно з укладеними договорами. Практична підготовка здобувачів з ключових ОК програми формує наступні передбачені ОП компетентності: ОК 34-37 та ОК 38 Переддипломна практика. Ці ОК є практично орієнтовані та надають можливість здобувачам отримати необхідні практичні вміння та фахові компетентності. Роботодавці приймають безпосередню участь у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки та визначенні її змісту на етапах консультацій із роботодавцями в проектній групі, викладання ОП та виробничої практики (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79191>, індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846>, робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22339>, теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49639>, Відеозустрічі, 29.10.2024). Практична підготовка на ОП забезпечує формування компетентностей під час практичних аудиторних занять, навчальних та виробничих практик, залучення здобувачів до виконання держбюджетних та госпдоговірних тем (не завжди оплачуваної), що відображає тенденції розвитку лісового господарства (Відеозустрічі, 29.10.2024). ЕГ було встановлено, що набуті компетентності під час практичної підготовки задовольняють потреби здобувачів для їх працевлаштування та подальшого навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітні компоненти ОП передбачають набуття здобувачами соціальних навичок, які є важливими для ефективного провадження професійної діяльності в галузі Лісове господарство. Аналіз ОПП, робочих програм та робочих планів ОК дають підстави ЕГ стверджувати, що розвиток умінь та навичок комунікації, критичного мислення, міжособистісної взаємодії та співпраці, толерантності, самовдосконалення і самоаналізу, прийняття рішень на основі ціннісних орієнтирів, робіт з різною інформацією, відповідальності за особисту діяльність досягається комплексом освітніх компонентів ОП (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79191>, індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846>, робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22339>). Соціальні навички знаходять своє відображення у ІК, ЗК 1-6, ФК 1-12. ЕГ встановила, що ефективним набуттям соціальних навичок у здобувачів ВО спостерігається при виконанні курсових проектів, навчальних і виробничої практик та розроблення кваліфікаційної роботи. Використання інтерактивних методів навчання та викладання дисциплін професійного спрямування забезпечують опанування здобувачем комунікаційних та лідерських навичок. Інтерв'ювання здобувачів ВО, роботодавців та НПП підтвердило, що навчання за ОП дозволяє студентам набувати соціальних навичок, які є необхідні для майбутньої професійної діяльності (Відеозустрічі, 29.10.2024).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих освітніх компонентів ОП відповідає вимогам професійного стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство», галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>), фактичному навантаженню здобувачів та програмним результатам навчання. ОП

та навчальний план становить 7200 годин, із них 3116 години відведено на аудиторну роботу, 3514 годин – на самостійну роботу. Обов'язкові освітні компоненти охоплюють 5400 годин, які складаються з 2220 аудиторних годин, з них 1108 годин – лекції, практичні 854 години, лабораторні 434 години, що свідчить про очевидне практичне спрямування ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79191>). У ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/76587>) ІК та ЗК 1-12 освітньої програми повністю відповідають стандарту. Освітні компоненти ОК 1-7 ОП визначаються ЗВО. Спеціальні компетентності ОП (ОК 15-29) корелюють з предметними компетентностями стандарту (СК 1-12). ЕГ на фокус-групах та аналізу документів встановлено, що обсяг фактичного навантаження здобувачів освіти за ОП співвідноситься з обсягом програми за кредитами ЄКТС та відповідає даним відомостей СО. Фактична аудиторна та самостійна робота здобувачів узгоджуються з обсягом та змістом ОК ОПП. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів на І-му курсі становить 24-25 годин, на ІІ-му – 24 в осінньому та 25 у весняному семестрі, на ІІІ-му – 26 в осінньому та 24 у весняному семестрі, на ІV-му – 24 в осінньому та 26 у весняному семестрі, згідно до вимог « Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/68309>). Кількість кредитів, що відводиться на вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін знаходиться в межах від 3 до 8. Аналогічно це положення регулює і самостійну роботу здобувачів ВО. Обсяг аудиторних годин обов'язкових компонентів ОП складає 30,83% від загального обсягу навчального часу, обсяг аудиторних годин вибіркових компонентів ОП нараховує 9,67% від загального обсягу навчального часу. Обсяг самостійної роботи здобувачів за ОП становить 48,81%, що визначає допустимий обсяг самостійної роботи не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента. Дисципліни вільного вибору здобувача. Зміст та обсяги самостійної роботи в межах дисциплін визначаються робочими програмами ОК, а їх аналіз підтвердив відповідність нормативним документам ЗВО. У робочих програмах ОК визначено теми самостійної роботи, кількість годин, завдання, перелік рекомендованої літератури тощо. Фокус-групи зі здобувачами щодо їх фактичного навантаження у співвідношенні з обсягом окремих ОК засвідчують достатній рівень задоволення здобувачів та відсутність їх скарг на перевантаження самостійною роботою (Відеозустрічі, 29.10.2024).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

У ЗВО наявне «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/68309>). Проте підготовка здобувачів вищої освіти ОП за дуальною формою освіти поки що не проводиться.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Функції майбутнього фахівця вирішувати завдання - застосовувати базові знання з лісознавства, лісоексплуатації, мисливського господарства, рекреаційного лісокористування та природно-заповідної справи в процесі охорони, збереження та відтворення лісу, що забезпечується набуттям здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Серед компетентностей функція організації безпечного та здорового освітнього середовища знаходить відображення у ОПП, що зазначено у ПРН 16 «Організувати результативні та безпечні умови праці». На думку ЕГ формулювання деяких ПРН освітньої програми (ПРН 17, 20) є занадто конкретизовані, що не повністю відповідає узагальненому формулюванню фахових компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивною рисою є постійний перегляд вибіркових освітніх компонентів, зокрема з вибіркових дисциплін за спеціальністю, зважаючи на пропозиції стейкхолдерів, а також поступове збільшення їх переліку. Великий обсяг практичної підготовки на ОП позитивно відзначають і вважають це перевагою ОПП всі стейкхолдери. При цьому Верховною Радою України прийнято Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-ІХ від 23.04.2024 р., що передбачають розвиток індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті. Так, стаття 9-1 вказує, що опис освітньої програми повинен містити: "форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них". Це актуалізує необхідність у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-ІХ від 23.04.2024 р.

Недоліки

1. Потреба у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р.

Рекомендації

ЕГ рекомендує ЗВО на необхідності адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. на основі рекомендацій МОН та: - встановити форми здобуття освіти за освітньою програмою інституційну (очна, заочна) та дуальну; - створити міждисциплінарний освітній напрям на бакалаврському рівні вищої освіти в межах міждисциплінарних предметних областей галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», що створює можливість вибору спеціальності у цій галузі після проходження 60-120 кредитів ЕКТС; - забезпечити самостійне формування здобувачами ВО освітньої траєкторії шляхом регулювання тривалості навчання студентами-контрактники можливості проходження чотирьохрічної бакалаврської програми або поєднання навчання з роботою та завершити своє навчання за 3-6 років шляхом щорічного засвоєння від 30 до 80 кредитів ЕКТС, - забезпечити можливість змінювати через рік навчання спеціальність у разі потреби, - створити можливість одночасного навчання за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти за умови здобуття тільки однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем за кошти державного бюджету. - встановити не менше 10 годин аудиторного заняття для одного кредиту ЕКТС з 30 годин, - встановити обсяг вибіркового компонентів до 50%, але не менше 25% навчального плану.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП «Лісове господарство» укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті на сторінці приймальної комісії ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/about>), Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74880>, Вступ до бакалаврату (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/bachelor>), Вступникам на основі НРК5 ДВНЗ «УжНУ» може перезарахувати кредити ЕКТС (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74881>), Адреса (на період з 1 липня по 31 серпня), контактні телефони та електронна адреса відбіркових комісій географічного факультету: (f-geovstup@uzhnu.edu.ua). Перелік нормативних документів та Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>), розроблені відповідно до "Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році" (Наказ Міністерства освіти і науки України № 266 від 06.03.2024 р. <https://mon.gov.ua/vstupna-kampaniia-2024/vstupna-kampaniia-do-zakladiv-vyshchoi-osvity-2024-roku/poriadok-priyomu-dlia-zdobuttia-vyshchoi-osvity-v-2024-rotsi>). Правила прийому на навчання є структуровані, чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. У ДВНЗ «УжНУ» наявні можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Окрім того, у ЗВО небюджетні конкурсні пропозиції в період з 24 червня до 15 серпня 2024 року за потреби могли створюватися для: здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю особами, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти чи здобувають його не менше ніж один рік та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план; для здобуття ступеня вищої освіти особами, місце проживання яких зареєстровано (задекларовано) на тимчасово окупованій території, або в населених пунктах, віднесених до територій активних бойових дій (територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси) станом на 01 липня 2024 року та які перебувають на ній або які переселилися з неї після 01 січня 2024 року, які подають заяви через освітні центри Крим-Україна, Донбас-Україна.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ підтверджено, що у звіті самооцінювання надана інформація з особливостей ОП при прийомі абітурієнтів на навчання відповідає дійсності. Конкурсний відбір на здобуття вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань або розгляду мотиваційних листів: для вступу на перший курс на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти – у формі національного мультипредметного тесту, індивідуальної усної співбесіди, вступного іспиту для іноземців або розгляду мотиваційних листів в передбачених

Правилами випадках; для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра – у формі національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання, індивідуальної усної співбесіди або розгляду мотиваційних листів. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК5 за спеціальностями галузей знань 20 «Аграрні науки та продовольство» додатково зараховується бал передбаченого Порядком прийому ЄФВВ в разі реєстрації вступника для його проходження. Реєстрація вступника для участі в ЄФВВ здійснюється на добровільних засадах (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>). Перелік спеціальностей для прийому на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста / освітній ступінь молодшого бакалавра (МБ), освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра (ФМБ) (5 рівень НРК, НРК5), для здобуття ступеня бакалавра, магістра медичного та фармацевтичного спрямування зі скороченим строком навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74881>). Спеціальність 205 «Лісове господарство» належить до «Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74880>),

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) здійснюється на основі (Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>) Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС. Перезарахування кредитів відбувається на основі Договору про навчання та згідно з академічною довідкою або на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, завіреного в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності та перезарахування результатів навчання з дисциплін проводиться шляхом зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти-партнері та результатів навчання, запланованих відповідною освітньою програмою Університету, в якому здобувач навчається на постійній основі. При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка рівня знань здобувача вищої освіти - учасника програми академічної мобільності (Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>)). Аналіз зазначених документів та інтерв'ю зі стейкхолдерами ОП дають підстави стверджувати, що наявні правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є зрозумілі, чіткі та доступні для зацікавлених осіб. Проте випадків перезарахування або визнання результатів навчання, отриманих як в інших закладах освіти, так і під час академічної мобільності на ОП «Лісове господарство» ще не було. Правила враховують вимоги «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308#Text).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЗВО визнає результати навчання, отримані у неформальній освіті відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.us/DCY0q>). Здобувач, який звертається до ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти, подає заяву, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації інформацію. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти ЗО подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру, задля того, щоб у випадку відмови у зарахуванні він зміг пройти підготовку з відповідної освітньої компоненти в повному обсязі. Університет надає консультативну допомогу ЗО щодо заповнення декларацій про попереднє навчання. Керівники навчальних структурних підрозділів ЗВО здійснюють аналіз поданої інформації щодо здобутого попереднього досвіду та результатів неформального навчання Здобувача та перевірку наданої інформації. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість / неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої ЗО інформації становить не більше десяти робочих днів. Прийняття рішення про визнання результатів неформального навчання ЗО Університетом здійснюється за підсумками їх оцінювання. Зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здійснюється рішенням декана факультету на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри. Одноосібне рішення декана факультету про зарахування навчальних дисциплін може бути прийняте за умови виконання таких умов: під час зіставлення НП та ОП відповідної спеціальності та сертифіката про практику / стажування або сертифіката про проходження тренінгу, семінару, вебінару назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисциплін та результатів неформальної освіти. Експертну комісію формують у випадках, коли одноосібне рішення деканом факультету не прийняте, однак є

підстави для зарахування результатів неформальної освіти в якості освітнього компонента освітньої програми. ЕК розглядає заяву ЗО, вивчає подані ним документи про здобуті результати навчання та компетентності в рамках неформальної освіти, за необхідності проводить співбесіду зі здобувачем. ЕК робить висновок про можливість або неможливість зарахування результатів неформальної освіти в якості освітнього компонента освітньої програми. Підготовку службового подання з витягом із протоколу засідання експертної комісії щодо рішення, з обов'язковим обґрунтуванням та рекомендацією про повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні програмних результатів навчання та компетентностей освітнього компонента за результатами неформальної освіти здобувачів покладено на деканат факультету. За результати інтерв'ювання ЗО та інших стейхолдерів практика визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті за ОП відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивною рисою є наявність чіткої системи інформування вступників про правила прийому та умови навчання, наявність інформативних та презентаційних матеріалів на сайті Університету. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. Наявність на сайті університету окремих посилань для вступників, зокрема щодо Обсягів державного замовлення, Програма фахового вступного випробування, Склад приймальної комісії, Поселення в гуртожиток тощо.

Недоліки

Зустрічі із студентами засвідчують низьку зацікавленість щодо питань виконання науково-дослідної роботи. У фокус-групах зі студентами встановлена невисока зацікавленість до міжнародної академічної мобільності, що пов'язано війною з росією, обмеженостями, що викликані нею та неможливістю належної взаємодії з стейхолдерами. Невисока обізнаність студентів та представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки.

Рекомендації

1. По закінченню війни з росією вдосконалити роботу НПП в напрямку залучення студентів до НДР та до міжнародної академічної мобільності, зокрема і шляхом ширшого застосування інноваційних методів у викладанні, спрямованих на колективне вирішення завдань. 2. З початку зимового семестру 2024-2005 навчального року активізувати популяризацію діяльності наукових гуртків через соціальні мережі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в ДВНЗ «УжНУ» регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, яке відповідає законодавству України, зокрема, законам «Про вищу освіту», «Про освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність». Застосовуються різноманітні методи навчання та викладання: о Словесні (лекції, пояснення, дискусії, демонстрації). о Бінарні (словесно-інформаційні, наочно-ілюстративні). о Практичні (практичні роботи, робота з літературою). о Методи самостійної роботи (пошукові). о Усні контролю (опитування, доповіді). Використовуються також мультимедійні засоби навчання. З 2020 року доступне дистанційне онлайн-навчання через сайти університету (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>), а з вересня 2024 року (<https://moodle.uzhnu.edu.ua/>), що було підтверджено під час резервної зустрічі. В університеті активно реалізується студентоцентрований підхід, що включає: о Індивідуальні освітні траєкторії для студентів (вибір дисциплін, теми кваліфікаційних робіт, місце практики), також зазначено про вільний вибір тематики курсових робіт, що не є коректним. о Активну участь студентів у навчальному процесі, використання методів, що сприяють розвитку особистості, практичних навичок і готовності до професійної діяльності, що підтверджено анкетуванням 89% (<http://surl.li/eilmpu>). Студенти можуть реалізовувати інноваційні ідеї через участь у конкурсах і проєктах, таких як «Стартап-УжНУ», хоча за останні 3 роки здобувачі ОП 205 лісове господарство не приймали участь. Таким чином, університет активно підтримує

студентоцентриваний підхід, забезпечує академічну свободу та надає студентам можливості для розвитку, що сприяє досягненню результатів у навчанні і підготовці до професійної діяльності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Навчальні плани за освітньою програмою «Лісове господарство» доступні на офіційному сайті університету. Детальна інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, а також критеріїв оцінювання за кожним освітнім компонентом надається студентам під час занять, що було підтверджено під час зустрічі з ЕГ. Студенти знайомляться з робочими програмами дисциплін на початку семестру. На кожному першому занятті викладачі надають посилання на матеріали освітніх компонентів, що доступні на офіційному сайті університету, на електронних навчальних курсах на платформі e-learn, Moodle (кожен студент має доступ через індивідуальний логін і ключ), а також електронний репозитарій університету. Разом з тим студенти можуть ознайомитися з розкладом занять для денної та заочної форм навчання через офіційний сайт університету. Ці ресурси та платформи забезпечують студентам легкий доступ до навчальних матеріалів, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу та досягненню результатів навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Наукова та освітня діяльність в університеті взаємопов'язані, про що свідчать Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, а також Положення про раду молодих вчених УжНУ. Викладачі кафедри лісівництва займаються науковою діяльністю за різними напрямками, результати якої публікуються у наукових фахових виданнях та частково використовуються в навчальних матеріалах. На кафедрі виконується комплексна тема, про що зазначив завідувач кафедри Л.А. Потіш. Студенти мають можливість презентувати свої наукові дослідження на різних конференціях у співавторстві з НПП кафедри лісівництва, відповідно до обраних тематик пов'язаних з виконанням кваліфікаційних робіт. Також раз на два роки організовується міжнародна науково-практична конференція, що сприяє інтеграції наукових досліджень студентів і молодих вчених в міжнародну наукову спільноту. Ці ініціативи і можливості дозволяють студентам ОП 205 «Лісове господарство» активно залучатися до наукової діяльності, публікувати результати своїх досліджень та брати участь у міжнародних наукових подіях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Внутрішні положення регламентують систему перегляду та оцінювання освітніх компонентів університету, що включають порядок розроблення та моніторинг освітніх програм, оцінку якості освітнього процесу, а також систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Викладачі кафедри оновлюють зміст курсів, враховуючи новітні досягнення науки, зміни в законодавстві та результати власних наукових досліджень. Прикладом практичного використання наукових досліджень у навчальному процесі є використання власних дисертаційних досліджень, матеріалів «Укрдержліспроєкту», проекти мисливського господарства, дані лісового кадастру та лісовпорядкування зокрема доцентами Задорожним А.І., Кічуруо А.В., Мигалем А.В., Потішом Л.А. та іншими. Таким чином, навчальний процес у «УжНУ» активно оновлюється на основі сучасних наукових і практичних здобутків, що підвищує якість підготовки здобувачів освіти за спеціальністю 205 лісове господарство.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В Ужгородському національному університеті (УжНУ) впроваджено Стратегію інтернаціоналізації, положення про академічну мобільність студентів, а також активно діє відділ міжнародних зв'язків. Університет уклав міжнародні угоди про співпрацю з іноземними науково-освітніми установами, зокрема з Forest Research Institute та Лодзьким університетом (Польща), що дозволяє посилити міжнародну співпрацю у рамках освітньої програми (ОП) «Лісове господарство». Кафедра активно розширює міжнародну діяльність через участь у конференціях, стажуваннях та проєктах. Крім цього, викладачі проходять підвищення кваліфікації в наукових інституціях та університетах Польщі та Словаччини. Ця активна міжнародна діяльність сприяє розвитку ОП «Лісове господарство» та інтеграції найкращих європейських практик у навчальний процес. Сертифікати про підвищення кваліфікації висвітлені на сайті кафедри, що дозволяє краще ознайомлюватись з можливостями підвищення кваліфікації НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система інформування щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання окремих компонентів, яка функціонує в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» є доступною і зрозумілою, що було засвідчено на зустрічах із студентами і випускниками ОП. На сайті випускової кафедри розміщені робочі навчальні програми дисциплін, інформація дублюється в дистанційних курсах на сайті електронного навчання з додатковим роз'ясненням викладачів відповідних освітніх компонентів.

Недоліки

1. Зазначений вільний вибір тематики курсових робіт студентами не є коректним, бо в курсових роботах тематика визначена дисципліною, а змінюється лише підприємство (було встановлено під час зустрічі фокус групи). Зважаючи на те, що вони представлені одним лісокультурним районом, тому дане твердження є некоректним і обмежує вільний вибір.

Рекомендації

1. Внести правки щодо індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів щодо вільного вибору тематики курсових робіт, додавши окрім назви підприємства інші лісокультурні райони України.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання результатів навчання студентів у ДВНЗ «УжНУ» відбувається за різними формами контролю, регламентованими Положенням про організацію освітнього процесу. Основні види контролю включають: поточний контроль включає усне опитування, письмові експрес-контролі, тестування, обговорення питань, виконання практичних і лабораторних робіт, що дозволяє перевірити засвоєння матеріалу та розвиток навичок. Модульні контрольні роботи використовуються для оцінки знань за темами змістовних модулів, що формують дисципліну. Підсумковий контроль у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку. Він оцінює результати навчання після завершення певного етапу або рівня освіти. У робочих програмах дисциплін наводяться конкретні форми контролю та критерії оцінювання. Протягом семестру дисципліни розбиваються на змістові модулі, які зазвичай завершуються модульними контрольними роботами або тестами. Студенти також виконують інші завдання, як-от реферати, доповіді та розрахункові завдання, що можуть оцінюватися додатково. Підсумкова атестація бакалаврів відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією, яка враховує рецензію, відгук керівника та відповіді студента. Критерії оцінювання зазначаються в робочих програмах та нормативних документах. Студенти отримують інформацію про форми і критерії оцінювання на початку семестру, а графік підсумкових оцінювань публікується заздалегідь на офіційному сайті, дошках оголошень факультету та кафедри. За результатами анкетування, студенти задоволені доступністю інформації про форми контролю та критерії оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів ОС бакалавр в УжНУ проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Процес атестації регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію і Положенням про дипломну роботу розміщених на сайті факультету. Кваліфікаційні роботи оприлюднюються на офіційному сайті за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/49630>. Основні вимоги до кваліфікаційної роботи включають

відсутність академічного плагіату, фальсифікацій та списування. Після успішного захисту студенту присвоюється кваліфікація «Бакалавр з лісового господарства». Єдиний державний кваліфікаційний іспит для цієї спеціальності не передбачений, що було підтверджено під час зустрічей з фокус групами.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів в університеті регламентується низкою нормативних документів, які знаходяться у відкритому доступі. Зокрема: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок та методичку проведення семестрових екзаменів і заліків, Положення про дипломну роботу та інші. Для кожної дисципліни розроблені робочі програми, де також деталізовано форми контролю. Об'єктивність оцінювання забезпечується через дотримання норм і вимог відповідних положень та Порядку оскарження результатів оцінювання. У випадках незгоди з результатами або порушення процедури проведення контролю здобувачі мають право подати апеляцію, яку розглядає комісія впродовж двох робочих днів після її подання. Повторне складання екзаменів і заліків дозволяється не більше двох разів: перший раз – викладачеві, а другий – комісії. За умови поважних причин студенти можуть отримати індивідуальний графік для складання контрольних заходів. У разі необхідності додаткового складання, дозволеного ректором або проректором, воно проводиться також комісією. Конфлікти інтересів врегульовуються через застосування норм Етичного кодексу університету та положення про конфлікти та спори в діяльності університету. Випадків оскарження чи конфліктних ситуацій на освітній програмі «Лісове господарство» не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика та стандарти дотримання академічної доброчесності в Ужгородському національному університеті (УжНУ) регламентовані Етичним кодексом університету та Положенням про академічну доброчесність. Для забезпечення контролю та популяризації академічної доброчесності діє незалежна Комісія з питань академічної доброчесності та етики, яка займається моніторингом дотримання морально-етичних та правових норм, а також інформує студентів і працівників про основи академічної доброчесності. У рамках політики доброчесності кваліфікаційні роботи студентів перевіряються на плагіат за допомогою системи Unicheck. За умови успішної перевірки кваліфікаційні роботи допускаються до захисту. В університеті також проводяться тренінги, лекції та вебінари, спрямовані на розвиток розуміння принципів академічної доброчесності серед студентів, у співпраці з міжнародними проектами, такими як «Сприяння академічній доброчесності в Україні» та «Ініціатива академічної доброчесності» від Американських рад з міжнародної освіти. У разі порушень академічної доброчесності до винних застосовуються відповідні санкції. До студентів можуть бути застосовані такі заходи, як повторне оцінювання, позбавлення стипендії або відрахування. До викладачів можуть застосовуватися такі заходи, як відмова у присудженні наукового ступеня чи вченого звання, а також відсторонення від посади.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Внутрішня нормативна база університету врегульовує форми, правила проведення та критерії оцінювання контрольних заходів, забезпечення об'єктивності оцінювання, процедури врегулювання конфлікту інтересів, визначає порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження та питання дотримання академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу усвідомлюють і дотримуються процедур академічної доброчесності. В університеті постійно відбуваються заходи з популяризації політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності.

Недоліки

1. За результатами інтерв'ювання здобувачів встановлено недостатній рівень пізнання академічної доброчесності.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 навчального року ввести до ОК Вступ до спеціальності тему «Дотримання академічної доброчесності у ЗВО».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Академічний рівень науково-педагогічного складу, який залучений до викладання на освітній програмі, є високим і дозволяє здобувачам вищої освіти досягнути визначених цілей та програмних результатів навчання. Академічна та професійна кваліфікація викладачів освітньої програми належно подана у звіті самооцінювання в таблиці 2. Аналізуючи професійний досвід викладачів, встановлено, що фахівці, які входять у групу забезпечення за бакалаврською освітньою програмою спеціальності 205 “Лісове господарство”, переважна більшість мають відповідні наукові ступені, практичний досвід у науково-викладацькій діяльності 5 років і більше, мають наукові публікації, здійснюють наукові консультування підприємств і установ (Потіш Л.А., Задорожний А.І., Кічура А.В., Мигаль А.В.). Викладачі є виконавцями науково-дослідних тем і проєктів, залучені до професійних і громадських об'єднань (доценти Потіш Л.А., Задорожний, Мірутенко В.В., Калинич І.В.), мають практичний досвід у лісовій галузі (доц. Кічура В.П., доц. Потіш Л.А., доц. Калинич І.В., ст. вик. Кополовець Я.М.), є академіками і членами-кореспондентами Лісівничої академії наук України (проф. Гриник Г.Г., доц. Кічура В.П. відповідно), членами спеціалізованих і науково-технічних рад. (проф. Гриник Г.Г., доц. Газуда М.В., доц. Кічура А.В.), згідно термінів проходять стажування та підвищують свою кваліфікацію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-forests/staff>). Під час онлайн зустрічей зі здобувачами, випускниками, роботодавцями, керівництвом ЗВО експерти отримали позитивні відгуки про рівень викладацького складу на даній ОП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

За інформацією першого проректора Сливки О.Г., декана Калинича І.В., завідувача кафедри Потіша Л.А. і гаранта ОП Кічури А.В. добір НПП для викладання ОК на освітній програмі 205 “Лісове господарство” є вмотивованим академічною і (або) професійною кваліфікацією викладача і напрямками його наукової діяльності. Процедура конкурсного відбору є прозорою, здійснюється відповідно Порядку проведення конкурсного відбору (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>), забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей і програмних результатів навчання та підтверджує спроможність якісно викладати ОК, котрі вони забезпечують. Порядок розроблено з урахуванням вимог чинного законодавства, а вимоги до відбору є зрозумілими і чіткими. Документи претендентів на посади науково-педагогічних працівників оцінюються конкурсною комісією за наказом ректора. За інформацією заступника начальника відділу кадрів УжНУ Фалач І.В. кандидатам потрібно завчасно запланувати проведення відкритих занять, представити звіт про виконану роботу на засіданні кафедри із обговоренням (Фокус-група від 30.10.2024). Претенденти на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників мають відповідати кваліфікаційним вимогам, які передбачені у п.38 Ліцензійних Умов впровадження освітньої діяльності. Після закінчення конкурсу із працівниками укладаються контракти на визначені терміни (строком до 5 років), що і підтвердила у процесі інтерв'ювання Фалач І.В. У трудовому договорі (контракті) із кожним НПП визначаються цільові показники його діяльності з урахуванням термінів і механізмів їхніх досягнень. У наданому звіті самооцінювання експерти ознайомились із інформацією щодо відповідності викладачів Ліцензійним Умовам на даній освітній програмі.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Експертна група в процесі онлайн зустрічі ознайомилась з позитивними відгуками роботодавців (коментарі надали Феннич В.С., Дербаль Ю.Ю., Ванджурак П.І., Геккер В.Е., Бойко М.І.). До реалізації освітнього процесу на викладацькій основі залучені професіонали-практики та експерти галузі (доц. Кічура В. П., проф. Гриник Г. Г., доц. Кополовець Я. М., доц. Калинич І.В., доц. Потіш Л.А., доц. Шишканинець І. Ф.). УжНУ реалізовує ряд угод, а саме Меморандум про співробітництво між географічним факультетом і Карпатським лісовим офісом, договори і угоди про співпрацю із національними природними парками “Синевир” та “Зачарований край”, дендропарком

“Березинка”. Із залученням експерта з питань лісового господарства ГО “Форза”зі студентами проводяться теоретичні і практичні заняття з основ наближеного до природи лісівництва із студентами (<https://cutt.ly/beGogZky>), відбувається створення лісових культур на території філії Ужгородського лісового господарства (<https://cutt.ly/FeGovIqb>), проводиться лісова таксація ростучих дерев (<https://cutt.ly/OeGoWas6>), проводяться заняття із пожежної безпеки в лісах зокрема і на території Закарпатської області (<https://cutt.ly/9eGokYJ9>), відбуваються онлайн зустрічі здобувачів із представниками НПП “Зачарований край” щодо специфіки природоохоронної, рекреаційної та освітньо-виховної діяльності Парку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71637>), круглі столи “Fem2forests” (<https://cutt.ly/LeGomcMh>). Роботодавці зазначили, що мають змогу приймати на своїх базах здобувачів освіти для виконання окремих практичних занять, проведення виробничих і переддипломних практик, а також рецензувати освітню програму. Результати опитування роботодавців щодо якості освітнього процесу наведено за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56379>.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Науково-педагогічні працівники, які викладають на освітній програмі, проходять стажування (підвищення кваліфікації), беруть участь у конференціях, семінарах, тренінгах, круглих столах, виставках, вебінарах, як на базі УжНУ, так і за його межами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/36236>). Система професійного розвитку викладачів регламентується відповідним Положенням про підвищення кваліфікації і стажування від 04.02.202 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). Актуальні пропозиції розміщуються на сайтах відповідних підрозділів. За останні роки міжнародний досвід окремі науково-педагогічні працівники за даною ОП перейняли в університетах Польщі (проф. Гриник Г.Г.), Румунії (доц. Задорожній А.І., доц. Шарга Б.М.), Словаччини (доц. Мірутенко В.В., Мигаль А.В.), мають Міжнародні сертифікати (проф. Гриник Н.Н., доц. Потіш Л.А., Роман В.І.), переважно всі користуються платформами електронного навчання Prometheus і Coursera. Університет відповідно до “Положення про визначення рейтингів НПП ДВНЗ “УжНУ”” (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) стимулює розвиток викладацької майстерності своїх співробітників. Рейтинг науково-педагогічних працівників формується за виконання навчально-методичної, науково-інноваційної, організаційно-виховної роботи, за підготовку наукових кадрів, за професійну компетентність та визнання, що впливає на стимулювання (преміювання) НПП. Під час он-лайн зустрічей експертна група встановила, що за вагомі здобутки викладачі відзначаються нагородами, дипломами, грамотами і отримують премії. Кожного року проводяться конкурси в УжНУ на кращий навчальний посібник, монографію, електронне видання. У викладачів наявні публікації у фахових виданнях України та у виданнях, що індексуються у міжнародними наукометричними базами Scopus та Web of Science (доценти Потіш Л.А., Мигаль А.В., Шарга Б.М.). Відповідно до розпорядження УжНУ від 18.02.2021 за публікації у міжнародних наукометричних базах співробітники отримують матеріальне заохочення. Також НПП отримують премії за роботу у приймальній комісії. Все вищенаведене підтверджено також на зустрічах ЕГ з менеджментом ЗВО (Фокус-група від 30.10.2024).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП забезпечена людськими ресурсами у достатній мірі, які загалом відповідають вимогам Критерію 6, а НПП без фахової освіти працюють над її отриманням та підвищенням кваліфікації. За освітньою програмою використовується достатня база практик та є можливість для підвищення кваліфікацій і навчання за кордоном як викладачів, так і для здобувачів. Університет реалізує договори і угоди про співпрацю із філіями лісового господарства, національними природними парками і дендропарком. Роботодавці зазначили, що мають змогу приймати на своїх базах здобувачів освіти для виконання окремих практичних занять, проведення виробничих і переддипломних практик, а також рецензувати освітню програму. ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОП за під критеріями у межах критерію 6. Позитивні практики за критерієм. В УжНУ чітко регламентована та налагоджена процедура конкурсного відбору компетентних науково-педагогічних працівників. Позитивом є заохочення НПП до підвищення професіоналізму шляхом їх преміювання, оскільки це стимулює до публікування фахових (вітчизняних і міжнародних) наукових статей, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. До навчального процесу на постійній основі залучені професіонали-практики із багаторічним практичним досвідом у лісовій галузі.

Недоліки

1. ЕГ встановлено, що доцент Мигаль А.В. забезпечує більше ніж 4 освітні компоненти, що обумовлено потребою у викладачах, пов'язану з передчасним переходом в засвіти доцента Гербута Ф.Ф.

Рекомендації

1. На 2025-2026 навчальний рік доцента Мигаль А.В. навантажити не більше, ніж 4 освітніми компонентами шляхом перерозподілу навантаження на кафедрі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Ужгородський національний університет має потужну і розвинену інфраструктуру, яка складається із 11 навчальних корпусів із укриттями, 5 гуртожитків, наукової бібліотеки, спортивного комплексу, ботсаду, зоологічного музею, високогірної біологічної бази у селі Колочава. Навчальний процес у здобувачів освіти є змішаним і передбачає як аудиторне навчання (перші курси), так і дистанційне (старші курси). Система дистанційного навчання розміщується на платформі Moodle (<https://cutt.ly/NeGgMV9W>). Наявні оновлені або ж пролонговані (перезатверджені) робочі програми. Разом з тим, навчально-методичне наповнення освітніх компонент за думкою ЕГ, є недостатнім. У процесі проведення зустрічей із фокус-групами і оцінення наповнення навчальних курсів експертами відмічено, що деякі навчальні дисципліни не оновлювались в останні роки (датовані 2020-2021 роками), до прикладу такі як: недеревні ресурси лісу, лісова ентомологія, лісовпорядкування, лісова селекція, лісова фітопатологія, безпека життєдіяльності, інформатика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>). При перегляді робочих програм у списку рекомендованих літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на застарілу і російську літературу (ОК “Фізіологія рослин”, ОК “Економіка лісового господарства”, ОК “Механізація лісових робіт”). Для забезпечення повноцінного навчального процесу здобувачі освіти використовують аудиторії із мультимедійним обладнанням, факультетські лабораторії, комп’ютерні класи із сучасним програмним забезпеченням, аудиторії інших факультетів, територію Ботсаду, електронний депозитарій УжНУ, що дозволяє досягати визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання. Під час огляду матеріально-технічної бази деканом географічного факультету було зазначено про наявність у корпусі факультету бездротової мережі Wi-Fi. УжНУ має сучасну наукову бібліотеку (<https://www.lib.uzhnu.edu.ua/>) із вільним доступом до наукової літератури. На кафедрі лісівництва наявна невелика власна бібліотека із фаховою літературою (посібниками, методичними рекомендаціями, нормативами тощо). При проведенні інтерв’ювання із директором Наукової бібліотеки Медведь М.М. відмічено, що наявна підписка на фахові журнали лісівничого і екологічного спрямування, проте у зв’язку із скороченням фінансування на деякі журнали підписку відмінили. На запит ЕГ був наданий звіт про діяльність навчально-наукової лабораторії біології лісу та мисливствознавства за 2022-2024 рр. Робота лабораторії спрямована на виконання господарських тематик і наукових консультувань. Окрім огляду матеріально-технічного забезпечення у реальному часі при онлайн-зустрічі, кафедра лісівництва підготувала про нього презентацію і відеоролик, надала інвентаризаційні описи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82675>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43335>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Відповідно до Положення УжНУ “Про організацію освітнього процесу” від 22.12.2020 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) викладачі і здобувачі мають, зокрема і за ОП “Лісове господарство”, мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладацької діяльності. До послуг викладачів і здобувачів у навчальних корпусах безкоштовний Wi-Fi, працює наукова бібліотека із доступом до ресурсів міжнародних баз даних, є доступ до лабораторій, Ботанічного саду, музею, спортивно-оздоровчого центру, медіацентру, молодіжного центру “Youth Hub”, волонтеріату. Експертну групу було запевнено під час зустрічей на фокус-групах їх керівництвом ЗВО, керівництвом факультету, здобувачами освіти, що для студентів створені комфортні умови для проживання в гуртожитках, активно працює центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work), який здійснює свою роботу в декількох напрямках: організовує та координує інформаційно-консультаційну роботу зі вступниками; задовольняє потреби студентської молоді у дозвіллі, активному відпочинку, формуванні життєвих цінностей; надає допомогу з питань працевлаштування. У даному Центрі функціонує відділ соціально-психологічної служби, який надає всебічну кваліфіковану допомогу учасникам освітнього процесу.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека у навчальному середовищі для здобувачів УжНУ контролюється розробленими правилами внутрішнього розпорядку і гарантується за допомогою виконання наступних заходів: дотримання санітарно-гігієнічних норм, впровадження стандартів техніки безпеки та протипожежної безпеки, проведення системних інструктажів для працівників та студентів, а також надання інструктажів з техніки безпеки перед практичними заняттями та на початку практики. Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази університету, включаючи лабораторії, навчальні аудиторії та інші приміщення, підтверджено, що освітнє середовище відповідає всім вимогам безпеки для життя та здоров'я студентів. У корпусах проводяться ремонти, вони обладнані відповідними укриттями, працює цілодобова охорона. Здобувачі вважають, що освітнє середовище є безпечним і задовольняє їхні потреби та інтереси. Це досягається завдяки студентському самоврядуванню УжНУ, вільному доступу до інформаційних ресурсів та безперешкодному використанню спортивних секцій та інших можливостей для культурного розвитку. Психологічна служба, яка виконує організаційні, координуючі та навчально-методичні функції (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy), відповідає за моніторинг психічного здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Підтримку в галузі освіти надають різні структури та служби в університеті, такі як деканат, куратори академічних груп, гарант освітньої програми, завідувачі кафедр, студентське самоврядування. Академічні наставники допомагають здобувачам у навчально-науковій роботі, займаються організаційно-виховною діяльністю, залучаються студентів до різнопланових заходів. Інформаційну підтримку забезпечує зручний і наповнений сайт університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/>), а також вільний безкоштовний доступ до Інтернет-ресурсів, включаючи бази даних Web of Science і Scopus. Платформа Moodle, Інфо-центр, відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу також відіграють важливу роль у забезпеченні доступу до необхідної інформації. Консультативну підтримку забезпечують профком студентів УжНУ, центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування і соціально-психологічна служба. На постійній основі проводиться анкетування здобувачів, випускників, роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/49652>) за результатами якого встановлено високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Ужгородський національний університет згідно Статуту від 07.06.2016 (пункт 2.6) зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Керівництво університету і факультету зокрема підтвердило можливість організації індивідуального графіку навчання для такої категорії студентів на платформі дистанційного навчання. В університетських корпусах також встановлені пандуси для забезпечення зручного пересування, кнопки виклику чергового і ліфти. Відремонтовано два житлові блоки на перших поверхах двох гуртожитків для людей з інвалідністю. Супровід осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення регламентується відповідним Порядком (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). У Правилах прийому до УжНУ є інформація для здобувачів із особливими освітніми потребами щодо спеціальних умов участі в конкурсному відборі на здобуття освіти. Таким чином, навчальний заклад має можливість забезпечити навчання для осіб з обмеженими можливостями. На даний момент на ОП "Лісове господарство" немає студентів із особливими потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час зустрічей ЕГ із різними фокус-групами експерти мали змогу ознайомитись із системою професійної етики взаємовідносин в УжНУ, яка в себе включає: "Етичний кодекс", "Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів освіти", "Положення про створення комісії з академічної доброчесності". Врегулювання конфліктних ситуацій покладено на спеціальну комісію. На сайті університету доступна інформація щодо антикорупційної програми (від 30.10.2023 року), де можна знайти саму програму з антикорупційними заходами та відповідальністю, разом із детальними правилами. Окремі вкладки присвячені конфлікту інтересів, антикорупційним органам і відповідальності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33404>). Запобіганню дискримінації та гендернозумовленого насильства в ЗВО регулюється Центром гендерної освіти. Здобувачі мають можливість подати свої скарги у скриньку довіри, а також звернутися до практичного психолога, деканату, студентського самоврядування, профкому та

кураторів. Наразі, в ході реалізації освітньої програми "Лісове господарство", випадків конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями та дискримінацією не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО має розвинену інфраструктуру. До послуг викладачів і здобувачів у навчальних корпусах безкоштовний Wi-Fi, працює наукова бібліотека із доступом до ресурсів міжнародних баз даних, є доступ до лабораторій, Ботанічного саду, музею, спортивно-оздоровчого центру, медіацентру, молодіжного центру "Youth Hub", де якій сформоване безпечне середовище для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Навчальний заклад має можливість забезпечити навчання для осіб з обмеженими можливостями.

Недоліки

1. У процесі проведення зустрічей із фокус-групами і оцінки наповнення навчальних курсів експертами відмічено, що методичне забезпечення деяких навчальних дисциплін не оновлювалась в останні роки (датовані 2020-2021 роками), до прикладу такі як: ОК Недеревні ресурси лісу, ОК Лісова ентомологія, ОК Лісовпорядкування, ОК лісова селекція, ОК лісова фітопатологія, ОК безпека життєдіяльності, ОК інформатика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>). При перегляді робочих програм у списку рекомендованих літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на застарілу і російську літературу (ОК "Фізіологія рослин", ОК "Економіка лісового господарства", ОК "Механізація лісових робіт"). 2. Відсутня для учасників освітнього процесу скринька довіри он-лайн, яка прискорює процес доведення інформації до адміністрації.

Рекомендації

1. При вдосконаленні робочих програм на 2024-2025 навчальний рік посилання на наукові праці провідних українських вчених російською мовою (академіка Погребняка П., С Туниці Ю.Ю., професорів Воробьова Д.П., Остапенко Б.Ф., Шевченка С.В., Цилюрика А.В. Ткача В.П., Татарінова К.А., Цурика Є.М., В.І., Мешкова В. Л., Мокрушина М.М. тощо) та відомих закордонних фахівців (Грин Н., Даждо Р. Стаут У., Одум Ю., Реймерс Н. Ф., Тейлор Д. тощо) наводити в англійській транскрипції. 2. На 2025-2026 навчальний рік перевидати методичні вказівки навчальних дисциплін, в тому числі вибіркових, датовані 2020-2021 роками. 3. До початку навчального 2025-2026 року для учасників освітнього процесу адаптувати скриньку довіри у формі он-лайн.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ДВНЗ «УжНУ» процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). За цим положенням перегляд ОП "Лісове господарство" проводиться щорічно із залученням рекомендації та побажання усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу за цією ОП. Оновлені ОП всі бажаючі можуть знайти на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/17672>. Нещодавно був проведений перегляд ОП на 2025-2026 навчальний рік, відповідно до розпорядження про щорічний перегляд та оновлення ОП за участю стейкхолдерів. Перегляд проводився із здобувачами освіти, а згодом на засіданні кафедри лісівництва (Протокол № 6 від 19.02.2024 р.). В оновлену ОП були внесені зміни, які обґрунтовані логікою послідовності викладання освітніх компонентів, наприклад ОК 11 «Ділова українська мова» перенесено з 2-го в 1-ий семестр з найменуванням ОК 11 «Українська мова за професійним спрямуванням».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студенти цього вищого навчального закладу залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через взаємозв'язок «студент-викладач», проводяться бесіди під час навчального процесу, обговорення проблеми на засіданнях кафедри, студентського самоврядування, проводиться анкетування. Такі заходи здійснюються згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Студенти залучені до перегляду ОП в академічних групах з академнаставниками (<http://surl.li/sgnng>), можуть висловлювати свої пропозиції на засіданнях кафедри (Протоколи: № 5 від 15.12.2021; № 4 від 22.11.2022). Під час зустрічей із здобувачами освіти не вдалось поговорити із студентом, який би надав свої пропозиції на засіданні кафедри. Також ЕГ не почули під час зустрічей із здобувачами ОП "Лісове господарство" про активну взаємодію зі своєю студентською радою.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо вносять свої зауваження до ОПП. Мають підтверджуючі документи. Так, на фокус-групі один роботодавець згадав, що був на перегляді нещодавно, проте не згадав дату коли, навів приклад які зміни запропонував (Фокус-група від 30.10.2024). У відкритому доступі на сайті можна знайти відгуки роботодавців на ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/36839>. Варто зазначити, що найсвіжіша рецензія за цим рівнем освіти припадає на 19.01.2024 р. від В.Е.Геккера, в якій головний лісничий філії «Ужгородське лісове господарство», рекомендує впровадження ОП 2024 року в освітній процес. Представники зі складу роботодавців залучаються до перегляду ОП «Лісове господарство» (Протокол № 5, 2021; Протокол № 4, 2022). Однією з форм взаємодії кафедри із роботодавцями є проведення анкетування, в якому дізнаються щодо рівня їх задоволення підготовкою спеціалістів, а також можливих шляхів вдосконалення їх навичок <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56379>

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

На географічному факультеті діє центр кар'єри УжНУ, який направлений допомогти майбутнім фахівцям знайти місце роботи і вакансію, що буде відповідати їх спеціальності (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center). Щорічно проводиться Ярмарок вакансій (<http://surl.li/ieitwa>), «День кар'єри ЄС» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/den-karyeri-Yes-uzhgorodprohodit-v-uzhnu.htm>). Варто зазначити, що останній День кар'єри ЄС проводився у 2023 році. Кафедрою проводиться аналіз студентів, які поступили у місця роботодавців та стейкхолдерів. В УжНУ діє підрозділ з працевлаштування студентів та випускників ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment), котрий активно співпрацює з роботодавцями в напрямку працевлаштування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Заклад вищої освіти має два документи, які регулюють питання швидкого реагування на результати моніторингу освітньої програми та освітньої діяльності з реалізації ОП: Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Під час спілкування зі здобувачами ОП програми студенти не змогли навести приклад, який би був показником швидкого реагування на виявлений недолік. За освітньою програмою проводиться опитування здобувачів (щодо рівня їх задоволення навчанням на ОП) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56377> , випускників <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56378> , а також роботодавців <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56379> . На факультеті існує корисна практика проведення викладачем періодичних опитувань для оцінки запитів від студентів стосовно актуальності висвітлених предметом тем.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Не знайдено документ із попередньої акредитації для проведення перевірки виконання конкретних рекомендацій, проте під час перевірки ОП «Лісове господарство» кафедрою було аналізовано рекомендації з акредитації інших ОП. Проводиться оновлення та доповнення наукових публікацій, доступ до яких студенти можуть отримати у бібліотеці факультету. Здобувачі освіти мають можливість безкоштовно перевірити свою роботу на академічну доброчесність. Започатковано міжнародну співпрацю з Науково-дослідним інститутом лісового господарства в Польщі (Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, Polska) та Університетом Сторінка 20 Лодзь (Польща), що дозволяє інтегрувати ОП «Лісове господарство» в міжнародну сферу. Для надання абітурієнтам актуальної інформації щодо ОП «Лісове господарство» розроблена інформаційна сторінка <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/program/104/lisove-gospodarstvo>.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Про культуру якості освіти стейкхолдери у ДВНЗ «УжНУ» можуть дізнатися з наступних документів: Статут ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/kvptkj>); Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/nsirtl>); Концепція інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» <http://surl.li/sldcdn>; Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» (<http://surl.li/dbpxup>); Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/ttgqay>); Положення про студентське самоврядування ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/itrqop>). Крім знайомства студентів із академічною доброчесністю через документи, здобувачі освіти мають можливість пройти курс за цією темою на будь-якому етапі свого навчання. Викладачі також зазначають важливість цього питання та акцентують на цьому увагу. Студенти знають про можливість впливати на освітній процес та змінювати його на краще шляхом надання рекомендацій та пропозицій, проходження анкетувань, участі у засіданнях кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Під час спілкування із стейкхолдерами ЕГ дійшла висновку, що з роботодавцями, випускниками та студентами підтримується зв'язок, завдяки якому всі зацікавлені сторони ознайомлені із документами, що регулюють їх права і обов'язки та знають про можливість впливати на ОП та змінювати її. Для студентів на всьому шляху їх навчання вони можуть пройти курси з академічної доброчесності та можуть безкоштовно перевірити свої роботи за цим показником. Кафедра підтримує зв'язок зі своїми випускниками та допомагає студентам у пошуку місця роботи за професією

Недоліки

1. ЕГ не було встановлено співпраці та взаємодії між студентською радою географічного факультету та студентами ОП «Лісове господарство», що свідчить про відсутність спілкування між студентами та студентською радою та вказує про розрив між представницьким органом і його аудиторією. Це негативно впливає як на ефективність ради, так і на якість студентського життя загалом.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує НПП сприяти постійно громадській активності здобувачів вищої освіти ОП «Лісове господарство», шляхом розвитку каналів комунікації, залучення студентів до обговорення та прийняття рішень в студентському самоуправлінні.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» регламентуються наступними документами: Статутом ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (нова редакція) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>); Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>). Документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу розміщені у відкритому доступі на сайті університету: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/5410> . У ході проведення акредитації ЕГ дійшла висновку, що студенти ознайомлені із правилами та процедурами, що регулюють їх права та обов'язки та мають відкритий доступ до цієї інформації на сайті закладу вищої освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт бакалаврської освітньої програми «Лісове господарство» розміщений на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет». На титульній сторінці проєкту зазначено електронну адресу, куди всі зацікавлені можуть надсилати свої відгуки та пропозиції, які розглядаються під час прийняття нової програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ дійшла висновку, що на інформаційній сторінці ДВНЗ «Ужгородського національного університету» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>) надано оновлену та достовірну інформацію про освітню програму (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/17672>) вільний доступ до якої мають здобувачі освіти та усі зацікавлені сторони.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Учасники освітньої програми знають де зберігається та мають доступ до всієї необхідної інформації, що визначає їх права й обов'язки в рамках освітньо-професійної програми.

Недоліки

1. Ускладнений процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному місці, зазначаючи які з них використовуються.

Рекомендації

1. Спростити процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному доступному місці та зазначаючи які з них будуть реалізовані.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_8898_Бакалавр.pdf</i>	aeQVjMXuRyaO2+c1Q7k3axhsREEz1jfVMbF+ZuOX XFc=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шукель Ігор Володимирович

Члени експертної групи

Іванюк Ігор Вікторович

Швець Марина Василівна

Бойко Аліка Вадимівна